

Man skaber ikke flere job gennem paragraffer i grundloven. Man skaber ikke ret til bolig, man skaber ikke flere boliger ved at skrive paragraffer i grundloven. Man skaffer ikke uddannelse ved at skrive paragraffer i grundloven. Man skaffer ikke mere lægehjælp ved at skrive paragraffer i grundloven. Det gør man ved at føre en fornuftig økonomisk politik, en fornuftig erhvervs politik, en fornuftig skattepolitik, en fornuftig velfærdspolitik. Det er det, der skal til. Det behøver man ikke at ændre grundloven for.

Jeg kan da bestemt tilslutte mig ønsket om til stadighed at sætte fokus på bl.a. borgernes sociale velfærd, men det er altså efter min opfattelse forkert at tro, at vi her i første række opnår reelle fremskridt ved at ændre grundloven.

Så er der også nogle, der peger på grundlovens regler om udenrigspolitik, og det er da fuldstændig rigtigt, at det ikke er et sådan særlig moderne sprogbrug, når man i den gældende grundlov bl.a. fastslår:

»Kongen handler på Rigets vegne i mellemfolkelige anliggender.«

Sådan ville vi jo nok ikke skrive det i dag. Men det reelle indhold af grundloven må vel også her siges at være i ganske god overensstemmelse med en nutidig betragtning, nemlig at det er regeringen, der på landets vegne agerer i udenrigspolitiske sager, men sådan at regeringen skal forelægge alle væsentlige spørgsmål for Folketinget.

Jeg medgiver da, at den dag, hvor der er tungtvejende grunde til at ændre grundloven, er her da bestemt en formulering, som bør gøres mere nutidig, mere i overensstemmelse med, hvordan den parlamentariske realitet og praksis er, men det kan jo ikke i sig selv bære en grundlovsændring, at vi sådan laver sproglige formuleringer.

Jeg kunne tage mange andre ting op, men det tillader tiden ikke, så jeg vil ikke yderligere forfølge de emner, der kunne tages op i forbindelse med en grundlovsændring, og som i den ene eller anden form er berørt i de forslag, vi debatterer i dag. Blot vil jeg nævne, at der blandt andre temaer, som jævnligt tages op, når debatten drejer sig om grundloven, f.eks. er spørgsmålet om anvendelse af folkeafstemninger, altså om man burde overveje i videre omfang at anvende folkeafstemninger også i anliggender, der ikke vedrører vores EU-medlemskab. Et andet spørgsmål er f.eks. statsministerens mulighed for til enhver tid at udskrive nyvalg til Folketinget.

Det er selvsagt på det principielle plan interessante temaer, som der bestemt også kan være god anledning til at debattere, når man er optaget af, hvordan vores folkestyre skal være indrettet. Men også her vil jeg sige, at jeg har svært ved at få øje på, at der skulle være et påtrængende behov for at ændre grundloven på disse punkter.

Hvis jeg skal sammenfatte mine bemærkninger, må det derfor først og fremmest blive ved at takke forslagsstillerne og kvittere for de overvejelser, der ligger bag forslagene. Man kan absolut kun udtrykke anerkendelse over, at der gennem disse forslag udvises en interesse for de spørgsmål, som knytter sig til vores grundlov.

Ganske vist er det som sagt min opfattelse, at der ikke er noget påtrængende behov for at indlede en proces med det sigte at ændre grundloven. Regeringen kan derfor ikke støtte de fremsatte forslag, men det betyder da ikke, at diskussioner om vores grundlov efter regeringens opfattelse er uvæsentlige, tværtimod. Disse debatter er absolut væsentlige.

Det er da også klart, at der vil komme et tidspunkt, hvor grundloven vil skulle ændres. Vi har en grundlov, der er knap 55 år gammel, og man vover vel næppe noget ved at sige, at der ikke vil gå yderligere 55 år, inden den på ny skal ændres. F.eks. vil vi jo, som jeg var inde på tidligere, en dag kunne komme i en situation, hvor der vil være et meget bredt ønske om at ændre grundloven, fordi grundloven ikke sikrer fuld kønsligestilling, når det gælder tronfølgerækken.

Men det klare udgangspunkt for regeringen er, at vi har en grundlov, der giver gode rammer for et velfungerende moderne demokrati, så lidt firkantet sagt er det ikke grundlovens skyld, hvis vi ikke formår i alle henseender at få tingene til at fungere.

Alt i alt er det derfor min konklusion, at tiden ikke er moden til en grundlovsændring. Vi er således ikke i en situation, hvor jeg vil kunne lægge til grund, at der i det danske samfund er en udbredt enighed og forståelse om, at det er påtrængende at få grundloven ændret på en række punkter. Derfor kan jeg som statsminister ikke anbefale, at vi skiber os ud i et sådant projekt på nuværende tidspunkt.

Men jeg ser meget frem til dagens debat, som sammen med de grundlovsdrøftelser, vi tidligere har haft og også fremover vil få, i alle tilfælde medvirker til, at vi står bedst muligt rustet den